

16.03.2021

Asia/5

§ 50

Kotihoidon järjestäminen erityisryhmille palvelusetelillä

HEL 2021-002602 T 02 05 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Reko Ravelan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuulikki Siltari, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 310 69984
tuulikki.siltari(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

A. Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että kotihoidon palveluseteliä palvelun järjestämistapana laajennetaan siten, että muodostetaan kotihoidon palveluseteli, jossa ei ole omavastuuta. Uusi palveluseteli otetaan käyttöön 1.6.2021 alkaen.

Kotihoidon palvelusetelillä tarkoitetaan palveluseteliä, jossa kunta sitoutuu maksamaan yksityisen palveluntuottajan antamasta kotihoidon palvelusta palvelusetelin suuruisen hinnan. Palvelusetelin perusteella palveluntuottaja saa maksun kunnalta setelin arvoon asti.

Tämä palveluseteli suunnataan asiakkaille, jotka vammaispalvelulain (1987/380) 2 §:n perusteella määritellään vammaiseksi, ja joilla on vammaispalvelulain (1987/380) 4 §:n ja 8 §:n mukainen määritelty palveluntarve:

1. palveluasumista koskeva palvelupäätös yksityisasuntoon tai
2. vammaispalvelulain mukainen henkilökohtaista apua koskeva päätös.

B. Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että kotihoidon palvelusetelin arvo, jossa ei ole omavastuuta, on enintään 45 euroa/tunti kaikkina viikonpäivinä ja vuorokaudenaikoina.

Tämän palvelusetelin avulla tuotetusta kotihoidosta ei peritä asiakkaan omavastuuosuutta, vaan palveluntuottajan on hinnoiteltava palvelunsa siten, että palvelusetelin arvo kattaa palvelun koko hinnan. Palvelusetelin arvon lisäksi tuottaja ei voi laskuttaa asiakkaalta erikseen esimerkiksi laskutuslisä, toimistomaksuja tai matkakuluja.

Esittelijän perustelut

Vaikeavammaisen oikeus kotihoidon palveluun

Vaikeavammaisella henkilöllä on sosiaalihuoltolain perusteella oikeus saada kunnalliselta kotihoidolta muun muassa akuuttiin sairaanhoitoon, lääkitykseen tai ammatilliseen terveysseurantaan liittyviä palveluja. Asumismuoto tai mahdollinen henkilökohtainen apu ei vaikuta tähän.

Kaikki kunnallinen kotihoito on maksutonta, jos asiakas on oikeutettu vammaispalvelulain mukaiseen palveluasumiseen tai henkilökohtaiseen apuun ja hänelle on tehty siitä vammaisten sosiaalityössä päätös. Tämä ei kuitenkaan koske lääkäri- ja hammaslääkärikäyntejä. Asiakkaan henkilökohtaisen avun päätökseen kirjataan, että kotihoito on maksutonta, lääkäri- ja hammaslääkäripalveluja lukuun ottamatta.

Tämän lisäksi kunnallinen kotihoito voi avustaa henkilökohtaista apua saavaa asiakasta tämän päivittäistoiminnoissa. Tältä osin kotihoidon antama avustus rinnastetaan Helsingissä henkilökohtaiseen apuun ja se on asiakkaalle maksutonta. Sosiaali- ja terveystoimialalla on sovittu kotihoidon ja vammaisten sosiaalityön välisestä yhteistyöstä. Tämä tarkoittaa, että kotihoito otetaan mukaan osaksi henkilökohtaisen avun toteuttamista aina, kun se on tarkoituksenmukaista.

Kotihoidon osuus henkilökohtaisen avun asiakkaan avustamisen kokonaisuudesta määritellään yhdessä asiakkaan, keskitetyn asiakasohjauksen sekä vammaisten sosiaalityön kanssa. Asiakkaalle tehdään palvelutarpeen arviointi ja asiakassuunnitelma, johon kirjataan avustamisen kokonaisuuden ja eri toimijoiden osuus siinä asiakkaan palvelusuunnitelmaan. Kotihoidon antaman työn osuus vähentää myönnettävän henkilökohtaisen avun tuntien määrää.

Perustelut uuden palvelusetelin käytölle

Kotihoidon järjestäminen palvelusetelillä ei ole ollut aikaisemmin mahdollista vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun päätöksen saaneille tai palvelupäätöksen yksityisasuntoon saaneille asiakas-

ryhmille, koska kotihoidon palvelusetelissä on ollut omavastuu asiakasmaksuna. Päätösehdotuksessa mainituilla asiakasryhmillä on lakiin perustuva oikeus maksuttomiin palveluihin.

Jotta kyseisillä asiakasryhmillä olisi mahdollisuus palvelusetelin käyttöön, ehdotetaan näille kohderyhmille suunnatun uuden palvelusetelin käyttöönottoa nykyisen kotihoidon palvelun palvelusetelin rinnalle. Uusi palveluseteli lisää palvelun käytön valinnanvapautta ja tuo tasavertaisuutta suhteessa muihin kotihoidon asiakkaisiin.

Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen apu lähtee aina siitä tarpeesta, jonka vaikeavammaisen ihminen itse tunnistaa ja pystyy ilmaisemaan, sekä missä toimissa haluaa itseään avustettavan. Henkilökohtaisen avun käyttö edellyttää vaikeavammaiselta henkilöltä kykyä tehdä päätöksiä, jotka liittyvät hänen elämäänsä. Kyseisille asiakasryhmille on tällä hetkellä yksittäistapauksissa järjestetty kotihoito palvelusetelituottajan avulla, jonka asiakas on valinnut, mutta palvelu on järjestetty suorahankintana. Suorahankintana järjestetty palvelu ei tue tarpeeksi asiakkaan valinnanvapautta ja omatoimisuutta. Asiakkaalla on myös oikeus olla käyttämättä palveluseteliä, jolloin palvelu toteutetaan omana toimintana.

Vuonna 2020 vammaispalvelulain mukaisen palveluasumisen päätöksen yksityisasuntoon oli saanut yhteensä 198 asiakasta, henkilökohtaisen avun päätöksen oli saanut yhteensä 2 916 asiakasta. Vammaispalvelun ja säännöllisen kotihoidon yhteisiä asiakkaita oli yhteensä 477 vuonna 2020.

Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen apu on määritelty tarkemmin sosiaali- ja terveystoimialan pysyväisohjeessa PYSY 007, Vammaispalvelulain mukainen henkilökohtainen apu. Pysyväisohjeessa PYSY 069 kotihoidosta perittävät maksut on määritelty tarkemmin kotihoidon maksuttomuus erityistilanteissa.

Päätöksen kustannusvaikutukset

Arvioidaan, että uuden palvelusetelin kustannusvaikutukset ovat kotihoidon kokonaiskustannuksissa kustannusneutraaleja. Tällä hetkellä palvelu tuotetaan miltei kokonaan omana toimintana. Palvelusetelillä tuotettu kotihoito päätöksessä mainituille asiakasryhmille on tuottamistavan muutos, ei palvelun lisäys.

Ehdotettu tuntihinta 45 euroa/tunti on ikääntyneiden kotihoidon palvelusetelin tämänhetkisten Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan palveluntuottajien tuntihinnan keskiarvo.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

16.03.2021

Asia/5

Päätösehdotuksessa mainittujen erityisryhmien terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttanee myönteisesti, jos heidän mahdollisuuksiaan käyttää valinnanvapautta parannetaan, ja he voivat vaikuttaa siihen, kenen tuottamaa palvelua he käyttävät. Valinnanvapauden mahdollistamisella on myönteistä merkitystä asiakkaan psyykkiseen, sosiaaliseen ja fyysiseen toimintakykyyn.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuulikki Siltari, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 310 69984
tuulikki.siltari(a)hel.fi

Muutoksenhaku

- A Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
B Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta